

POVÍDKY 2011

HLEDÁ SE AUTOR BESTSELLERU

POVÍDKY 2011

HLEDÁ SE AUTOR BESTSELLERU

také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.fragment.cz

Doporučujeme další e-knihy:

O vztazích s humorem – Hledá se autor bestselleru 2012

Pavel Kantorek – Žoužel a jiné povídky

Jiří Drašar – Cesta ohněm a jiné povídky

Petr Prouza – Ctitelé katastrof a Hitlerova tužka

Ruda z Ostravy – Besceler!!!

kolektiv autorů

Hledá se autor bestselleru – Povídky 2011 – e-kniha

Copyright © Fragment, 2012

Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

POVÍDKY 2011

HLEDÁ SE AUTOR BESTSELLERU

Obsah

Úvodem	5
Jiří Dražar / POSLEDNÍ CESTA	9
Lucie Verrall / DEN, KDY SE VIDÍMOVÁ SVLÉKLA	33
Antonín Mazáč / KÓD	57
Petr Doležal / PROKLETÍ	84
Tereza Prasličková / NÁVRAT	105
O autorech	131

ÚVODEM

Když jsme na konci roku 2010 vyhlašovali historicky první ročník literární soutěže Hledá se autor bestselleru, vůbec jsme netušili, jaký bude mít úspěch. Skeptické hlasy v našem nakladatelství tvrdily, že budeme mít veliké štěstí, když počet soutěžních povídek přesáhne dvojciferné číslo. Brzy se však ukázalo, že tyto obavy byly zcela liché. Ale nepředbíhejme...

Cílem soutěže bylo objevit nové talenty mezi dosud nepublikovanými autory, kteří nám měli od začátku ledna do konce února 2011 posílat své povídky prostřednictvím formuláře na internetových stránkách Hledaseautor.cz. Pravidla byla koncipována tak, aby se do hodnocení povídek zapojilo nejen Nakladatelství FRAGMENT, ale také porota složená z několika předních českých novinářů a široká veřejnost: naše nakladatelství obstará výběr patnácti finalistů a z těchto pat-

nácti povídek pak porota a veřejnost vyberou pětici vítězných prací, které vyjdou knižně.

Do soutěže zpočátku přicházelo pouhých pár povídek týdně, tempo však stále narůstalo a těsně před uzávěrkou jich přibývalo každý den několik desítek. Když jsme prvního března všechny soutěžní práce sečetli, nevěřili jsme vlastním očím: jejich počet se vyšplhal na úžasných 423! Věk příspěvatelů se nejčastěji pohyboval mezi pětadvaceti a čtyřiceti lety, nejmladším účastníkům bylo kolem čtrnácti a nejstarším kolem osmdesáti. Příspěvky byly žánrově a tematicky velice pestré – od drsných akčních příběhů přes sci-fi a fantasy až po psychologicky laděné povídky –, suverénně však převládaly melancholické romantické příběhy, často se zřejmým autobiografickým nádechem.

Zprvu příspěvky hodnotili čtyři pracovníci nakladatelství, ale pod mohutným náporem soutěžních prací jsme museli tým provádějící předvýběr postupně rozšířit až na deset lidí. Každý měl své favority, které se snažil protlačit do finální patnáctky; každý měl požadavky na kvalitu, z nichž nehodlal slevit.

Nakonec se zrodil seznam patnácti finalistů, na kterých jsme se po mnoha hodinách pečlivého pročítání a vášnivého diskutování shodli. Zároveň jsme na webu Hledaseautor.cz zveřejnili přehled nejčastějších nešvarů, jimiž trpěla většina povídek, které do finále nepostoupily:

- *plytký, nebo naopak příliš komplikovaný příběh*
- *chybějící nebo nelogická pointa*
- *přehnaná snaha o „uměleckost“ přecházející až v prázdné tlachání*
- *samoúčelné zasazení příběhu do cizího prostředí a neopodstatněné používání cizích jmen*
- *nevhodné téma, které nemá potenciál bestselleru*
- *přílišné množství gramatických chyb, špatná koheze textu, neumělá stylistika*
- *samoúčelné nebo přehnané používání vulgarismů*

Tento výčet jsme formulovali především jako zpětnou vazbu pro autory, kteří chtěli vědět, co by příště mohli na své práci zlepšit. Několikrát jsme zdůraznili, že ne všechny povídky trpěly všemi těmito neduhy. Některé příběhy, byť kvalitní, se do výběru nedostaly jednoduše proto, že nesplňovaly kritéria požadovaného rozsahu nebo měly prostě jen smůlu (je třeba si uvědomit, že ze 423 soutěžních povídek mohlo do finále postoupit pouhých patnáct, tedy 3,5 procenta!).

Jakmile jsme v nakladatelství vybrali patnáct finalistů, začala druhá fáze soutěže, při které hodnotila postupující povídky jednak široká veřejnost na stránkách Hledaseautor.cz a Tyden.cz, jednak odborná porota složená ze čtyř českých novinářů zabývajících se literaturou – Marta Bystrovová z Lidových novin, Kateřina

Farná z Práva, Ondřej Bezr z iDnes.cz a Vojtěch Varyš z Týdne. Hodnocení probíhalo ve dvou kolech: v prvním kole byla zveřejněna první třetina každé postupující povídky, ve druhém kole druhá; v prvním kole bylo vyřazeno pět povídek, ve druhém dalších pět, až zbylo pět definitivních vítězů. Hodnocení poroty se s hodnocením veřejnosti až překvapivě shodovalo; snad pouze v jednom případě žebříček novinářů s hlasováním čtenářů výrazněji zamíchal. A jak volba poroty a veřejnosti dopadla? To už si můžete přečíst na následujících stránkách sami.

Ať se vám povídky z prvního ročníku naší soutěže líbí!

26. dubna 2011

Mgr. Milan Pohl
editor

P. S.: Kromě literární části měla soutěž také výtvarnou složku. Přišlo krásných 27 návrhů, vítěznou práci si můžete prohlédnout na přední obálce této knihy.

POSLEDNÍ CESTA

Jiří Drašar

Sedím na lavičce u malého parku a mám chvíli čas. Je začátek podzimu, ale doznívající babí léto ještě dovoluje sedět přes den venku v košili s krátkými rukávy. Tedy pokud svítí slunce, ta velká žlutá svině, jak říkával jeden můj známý, než mu v Egyptě při potápění příliš chladná voda způsobila zástavu srdce. Možná že by mu v té chvíli ta velká žlutá svině byla dobrá. Ale tak hluboko pod hladinou už sluneční paprsky jaksi nelze vyžadovat...

Můj známý tak zemřel poměrně mladý, což je vždycky smutné. Alespoň pohřeb měl veselý. Když na rozptýlové loučce silný poryv větru vmetl jeho popel pozůstalým do tváří, všichni se chtě nechtě rozkašlali a slzet museli začít i ti, kterým jeho předčasné úmrtí nijak nevadilo. Tedy myslím především na milostivou paní a ostatní dědice. Ti chudáci vykašlávali zbytky nebožtíka ještě

při smuteční hostině. Naštěstí se podával vepřový steak s americkými brambory opékanými na horkých uhlících, takže se poslední kousky popela z nebožtíka mezi brambory snadno ztratily.

Ale zpátky na lavičku. Slunce příjemně hřeje, ptáci ve větvích stromů dováděivě cvrlikají a já si užívám toho, že dnes nikam nespěchám. Čekám na autobus a nevím, kdy (a zda vůbec) přijede. Labužnický vychutnávám tu volnost, klid a svobodu. Vždyť už jsem se v životě něco napospíchal a každá takováto chvílka je balzámem pro mou duši. A teď budu mít toho balzámu, co si jen budu přát. Můj duch je volný a může se zaobírat myšlenkami nebo vzpomínkami na cokoliv.

Jako když jsem před lety v domově důchodců sloužil civilní službu. Byla to alternativa k základní vojenské službě, která byla později zrušena. Jak pravil statný důstojník na vojenské správě, taková služba se hodí jenom pro zbabělce, křesťany, notorické lemply a podobnou svoloč. Díval se přitom na mě pohrdavě s převahou starého válečníka. Když jsem mu oponoval, že se mi nelíbí, abych jako vojenská záloha musel vraždit své bližní (tedy státem určeného nepřítele), kdykoliv si generální štáb vzpomene, rozpálil se nadporučík doběla. „S takovýma hovadama tuhle zemi nikdy nemůžeme ubránit,“ hulákal na mě, jako bych právě vyzradil nepříteli rozmístění civilních krytů v obcích do padesáti obyvatel.

„To při nás musej stát všichni svatý, jestli nás napadne nepřítel, protože ta vaše ...aná generace je plná takových kriplů, jako seš ty!“ třeštil na mě zuřivě oči a jeho býčí šíje rudla, radost pohledět.

Slušně jsem ho upozornil, že jsme spolu rozborku a sborku necvičili, aby mi mohl tykat, a bezelstně se ho otázel, zda očekává nepřítel od Arden, nebo od Stalingu. Protože ta dobrá duše sotva popadala dech, využil jsem toho a položil doplňující otázku. Zeptal jsem se ho, jestli jeho bratr náhodou nesloužil jako vojenský kaplan v Kosovu, protože jsem jednoho jemu podobného vojenského duchovního viděl v televizi. Měl moc hezkou řeč na téma „Relativita desatera při práci manažera nákupu vyšší vojenské techniky“.

Využil jsem jeho nechápavého pohledu a doplnil několik vět na téma „Úspěchy LSD terapie při opětovném zapojení starších důstojníků do civilního života“. Vysloužilému bardovi to začínalo zapalovat a já si vzpomněl na starou dobrou moudrost svého chlapeckého života. Zněla asi takto: „Kdo uteče, vyhraje,“ a používali jsme ji při házení kamenů na dobytek u nás na pastvině. Pravidelně jsme se jí řídili nejpozději po třetím zásahu vola.

Moje poslední věta byl evidentně zásah číslo čtyři. Nečekal jsem, až obránce vlasti rozpohybuje svoje stále ještě respekt budící tlapy, a v rychlém tempu jsem zahájil

strategický ústup. Protože jsem měl oficiální dopis o vyřazení z armádní evidence už dva dny v kapse, dovolil jsem si ještě v běhu poznamenat, že vzhledem k neustálému snižování rozpočtu ministerstva obrany se bude drasticky snižovat výše renty u aktivních vojáků s IQ pod pětasedmdesát. S výkřikem „Kupředu, zpátky ni krok!“ jsem pak vítězně vyběhl z budovy místní vojenské zprávy. Tím moje přátelství s těmi milými lidmi v zeleném skončilo. Armáda ani já jsme škodu neutrpěli...

A věru že se mi dostalo odměny za to dobré rozhodnutí, vymanit se jednou provždy z organizace, která jediná má zákonem stanovené poslání vraždit jiné lidi, samozřejmě šetrně zabalené do vzletných a vlasteneckých slov. Namísto šaškování v přijímači jsem nastoupil civilní službu v domově důchodců. Dnes už našťěstí přihloupelé a uslintané důchodce nahradili distingovaní senioři, a tak se i název podobných zařízení změnil na esteticky přijatelnější „domov seniorů“.

Já ale tehdy ještě dělal v domově důchodců. A bylo to pro mne velké požehnání. Co může být pro suchozemce lepší než poznat moře? Co může být pro uvadajícího starce lepší než společnost mladých lidí? A co může být pro sebevědomého mladíka prospěšnější než lekce pomíjivosti lidského života ve starobinci? Období to bylo výživné a nezapomenutelné. Mnohému jsem se naučil a našel si tam dokonce mezi důchodci přátele, což bylo

čistě teoreticky téměř nemožné, vzhledem k padesáti a více letům věkového rozdílu mezi námi.

Jedním z nezapomenutelných lidí, které jsem poznal, byl pan Písař. Byl to důchodce jako ze žurnálu. Chodil prakticky výhradně v modré teplákové soupravě s lampasy, které jeho vysokou postavu opticky ještě prodlužovaly. Měl už trochu kostnatý obličej a jeho vlasy patřily minulosti. Protože se za svou holou hlavu zřejmě styděl, nosil bekovku neurčitě zelené barvy, zhotovenou z látky určené zřejmě pro výrobu méně kvalitních koberců. Ze stejného materiálu byly i jeho brčálově zelené bačkory.

Pan Písař byl pozoruhodný člověk. Nohy už mu nesloužily jako dřív a pohyboval se za pomoci rychlých krůčků, jako by se mu chodidla lepila k podlaze. Co krůček, to pět centimetrů. Aby vůbec někam došel, vyvíjel záviděníhodnou frekvenci, nohy mu pracovaly sprinterským tempem, zatímco tělo se pohybovalo rychlostí závodního hlemýžďe. Nosil výhradně staré prošoupané bačkory na přezku, do kterých lehce vklouzl bez nutnosti zavazování tkaniček.

Pan Písař nebyl příliš hloubavý člověk a vypadalo to, že řeší jen starosti všedního dne. Pravidelně za ním do domova docházela dcera, která mu zřejmě poskytovala dostatek materiálu k přemýšlení. Byl by to byl býval celkem šedivý člověk, ale měl jednu fantastickou vlastnost. Rád se smál.

Velký Duch si asi libuje v pitoreskních postavách, takže panu Písařovi odebral i něco z hlasivek. Díky tomu, když se děda rozesmál, vyhrnulo se mu z hrdla sípění úžasné kvality, zatímco jeho oči se šťastně rozzářily a on se celý rozsvítil. Bylo mu jedno, jestli se směje někomu jinému nebo sám sobě. Nikdy se neposmíval a jeho smích nebyl zlý ani zákeřný jako u některých jiných obyvatel domova. Smál se viditelně rád a nenechal si ujít jedinou příležitost, jak se pobavit. Jeho konstantní sípění, připomínající zdařilou parodii na smích, mě vždycky strhlo a já se rozesmál i nad věcmi, které by mi jinak vtipné nepřípadaly. Schválně jsem mu nahrával, často jsem trousil přihlouplé poznámky s nadějí, že ho pobaví. Většinou se chytil, sám něco dodal a následovala salva bezezvučného sípění. S panem Písařem jsem se zkrátka nenudil, buď mě rozesmála jeho řeč, nebo spolehlivě jeho smích. A s každým dalším komickým výbuchem jeho smíchu moje náklonnost k němu vzrůstala.

Měl jsem rád jeho protáhlý obličej, když se rozzářil, a jeho oči, které pod holým temenem znenadání zasvítily radostným veselím. Ve volných chvílích jsem za ním chodíval často, jen tak ho pozdravit, poptat se, jak se má, a taky se zasmát, když mi bylo neveselo. Tak se stal, aniž bych si toho zpočátku všiml, mým velkým malým přítelem.

Jak jsem začal poznávat jednotlivé obyvatele domova, učil jsem se rozpoznat i jejich příbuzné, kteří za ni-

mi chodívali většinou zřídka, ale někdy i častěji na návštěvy. Byl už pozdní podzim, když jsem poznal i dceru pana Písaře. Byla to žena ještě ne padesátiletá, která viditelně velmi dbala o svůj zevnějšek. Chodila dobře oblečená, pečlivě nalíčená a se svým tatínkem mluvila vždy velice hezky a ohleduplně. Měla ho asi moc ráda a chodívala za ním, pokud jsem si stačil všimnout, celkem pravidelně.

Pan Písař mi pak vždycky pyšně sděloval: „To byla dcera, víte?“ Bylo vidět, že si užívá skutečnosti, že ho dcera navštěvuje někdy i dvakrát týdně (vždy zhruba na dvacet minut), a že tak o něj jeho děti, na rozdíl od dětí řady jiných obyvatel domova, jeví velký zájem.

„Oni teď s manželem chtějí jet po Novém roce do Francie, víte?“ svěřoval se mi důvěrným tónem.

„A chystáte se jet s nimi, nebo pojedete sám v létě?“ zkusil jsem štěstí. Pan Písař mě nezklamal.

„To bych si musel koupit nový tepláky,“ nezaváhal a následoval gejzír nádherného bezhlasého sípotu doprovázený mým upřímným výbuchem smíchu. Poklepal jsem ho po rameni a potěšen tím fantastickým sluchovým zážitkem jsem odkvačil připravit nádobí pro odpolední svačinu.

O pár dní později, když jsem na chodbě zaslechl medový hlas dcery pana Písaře, loučící se dojatě s tatínkem, se mi ten dobrý muž svěřil o něco důvěrněji.